

«Mentre fèiem labor resàvem el rosari»

► Dues exalumnes de la Sagrada Família de Bellver recorden la congregació d'Anna Maria Janer, beatificada ahir

MIQUEL SPA | BELLVER DE CERDANYA

■ A les nou del matí les nenes entraven a classe. Vestides d'uniforme i amb una bata blanca. El primer que hi feien era resar. Les monges les portaven a la capella, que donava a l'església parroquial, i allà encomanaven la jornada. A l'escola de les monges de Bellver, la primera que es va obrir al Pirineu central, l'any 1865, hi anaven entre 25 i 40 alumnes, segons l'any. Va estar oberta fins a l'any 1872 i en una segona etapa des de l'any 1900 fins a l'any 1971. Eren monges de la congregació de la Sagrada Família d'Urgell que Anna Maria Janer va fundar el 1859 a la Seu d'Urgell. Ramona Domingo i Mercè Hernández, alumnes de l'escola de Bellver els anys cinquanta, recorden bé el pas pel centre. En certa manera la relació amb les monges d'aquesta congregació els ha marcat la vida.

Eren anys d'un Pirineu aïllat i mal comunicat. Una Cerdanya de pobles petits i una cultura tradicional molt arrelada. Algunes de les nenes es quedaven a dinar i altres hi eren internades, sobretot a l'hivern, quan era difícil desplaçar-se des de pobles veïns com ara Pi. L'ensenyament es basava molt en la «història sagrada» i en les «operacions matemàtiques», segons recorden la Ramona i la Mercè. Repassant fotos antigues van reconeixent companyes i recordant el dia a dia d'aquells anys... «cadascuna teníem una capseta i a dins desàvem una mantellina. En arribar ens la posàvem i deïem 'Ave Maria Puríssima... Sin pecado concebida... i aleshores anàvem a la capella, on estàvem de genolls», apunta la Mercè. Després feien les classes fins a les dotze, que resaven l'àngelus. La Ramona també recorda que «el mes de maig anàvem a l'església a resar el rosari per fer el mes de Maria, però el rosari el rasàvem cada dia també mentre fèiem labor...». La Mercè diu que si bé el rosari i les classes es feien en castellà, les monges no posaven cap problema perquè les nenes parlessin en català. L'escola de Bellver la portaven cinc o sis monges que generalment procedien de diversos punts d'Espanya com ara Burgos, Madrid o Astúries, però això no feia que les obligues-

La congregació és avui en dotze països

► Anna Maria Janer, nascuda a Cervera l'any 1800 i enterrada a la Seu el 1885 després de morir a Talarn, va fundar una congregació, la de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, que avui és present a dotze països: Espanya, Andorra, Itàlia, Argentina, Paraguai, Uruguai, Xile, Colòmbia, Mèxic, Perú, Guinea Equatorial i Catalunya. Té escoles, hospitals, residències, missions, parròquies i entitats del lleure. A Catalunya té escoles a Barcelona, Sabadell, el Masnou, Viladecans, Matadepera i Andorra. També té residències d'avis a Barcelona, Matadepera i Cervera, és present als hospitals de la Seu i Valls i en comunitats a l'Hospitalet i Badalona.

sin a parlar en espanyol: «així com els col·legis nacionals eren molt estrictes en l'obligació de parlar en castellà, a les monges mai no hi va haver cap problema, cadascú parlava el que volia».

«Eren bones com mares»

Les dues excompanyes i amigues de Bellver tenen un record agradable de l'escola. La Mercè apunta que «mira si hi estàvem, de bé, que jo, que era veïna de l'escola, els diumenges també hi anava... per a mi era com una segona casa». Una i altra coincideixen que si els ha quedat algun record dolent és del capellà, que sí que era dur i estricte. Les monges, en canvi, eren molt maternals. La Ramona argumenta que «no estic d'acord amb aquests que diuen que ha guem d'estar reprimits o traumatitzats per haver anat a les monges... les monges eren bones».

L'escola de Bellver va ser la tercera que va fundar la congregació. La primera es va obrir a Cervera l'any 1863. Després es va obrir la d'Oliana, l'any 1864, i l'any següent es va obrir la de Bellver. L'any 1868 les monges en van obrir una altra a Llívia. La petjada de l'escola al poble va ser forta, fins al punt que Bellver va aportar fins a set monges a la congregació entre els anys

Una classe de l'escola de Bellver de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell a l'inici dels anys 50

L'escola de Bellver es va obrir el 1865 i va ser la primera del Pirineu central, tres anys després va obrir la de Llívia

1886 i 1957. L'escola de Bellver va tancar l'any 1871 perquè l'entrada en vigor de l'Ensenyament General Bàsic (EGB) i el major paper de les escoles públiques van relegar l'ensenyament religiós en un segon terme.

L'acte de beatificació d'Anna Maria Janer ha portat molta feina a les exalumnes de Bellver, perquè han ajudat en l'organització i en rebuda dels participants. També els ha despertat la consciència que «la beatificació és un reconeixement just, ja que la feina que van fer les monges va ser molt bona en aquella època». El record d'aquells anys ha empès la Ramona i la Mercè a, juntament amb altres amigues, recuperar l'ambient de l'escola amb una trobada d'exalumnes. L'any passat van celebrar un primer dinar a Pi en el qual van poder reunir entre 150 i 200 excompanyes. Després de la trobada d'ahir amb motiu de la beatificació de la fundadora, l'any que ve reprendran les trobades.

Ramona Domingo i Mercè Hernández repassen fotografies de l'època a l'escola, a la Fonda Bianya de Bellver, aquesta setmana

Un grup de monges de les que van ser a Bellver entre el 1865 i el 1971

L'Església beatifica Anna Maria Janer en una missa amb més de 4.500 pelegrins

► En nom del papa Benet XVI, el prefecte de la congregació lloa les virtuts de la fundadora

FERRAN GARCIA/ACN | LA SEU D'URGELL

■ La fundadora de la congregació va ser ahir beatificada a la Seu d'Urgell en una cerimònia que va congrega més de 4.500 pelegrins. La beatificació la va consumir el prefecte de la congregació per a les causes dels sants, Angelo Amato, en nom de papa Benet XVI. Ama-

to va beatificar Anna Maria Janer «per les seves virtuts i pel seu apostolat de la caritat». A la cerimònia, celebrada en una gran vela instal·lada darrere la catedral de Santa Maria, van participar tots els bisbes de la Tarraconensis, així com més de 120 prelats vinguts de Catalunya, Europa, l'Àfrica i l'Amèrica

i més de 150 monges de la congregació que va fundar Anna Maria Janer. El bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, va complir el tràmit oficial de demanar la beatificació conjuntament amb la postuladora general de la causa, Pilar Ardin. Tots dos van repassar la vida d'Anna Maria Janer.

La cerimònia, amb una imatge de Janer al fons i una pantalla a la dreta